

ACTIVIDADES REALIZADAS POLA ASOCIACIÓN DURANTE O ANO 2007

Peregrinacións:

Como asociación que está inscrita como Promotora dos Camiños de Santiago, sigue na súa teima de conseguir

que a Ruta Marítima galega sexa considerada dende a desembocadura do Miño ata Pontecesures. Para elo organizan tódolos anos peregrinación – excursión en barco dende a Illa de Insua na Garda ata Pontecesures, percorrendo e facendo rutas didácticas por todas as illas do percorrido, estando as más grandes englobadas dentro do Parque Nacional das Illas Atlánticas: Cíes, Ons, Sálvora e Cortegada.

Este ano, debido ás grandes dificultades atopadas para conseguir un barco nas datas que tiñamos programado e que viñan ben a un grande número de socios, quedou suspendida e só fixemos unha visita á Illa de Ons invitando a membros doutras asociacións coas que mantemos actividades anuais. Nesta illa fixemos un percorrido histórico – natural, mantivemos unha reunión para programar actividades para o 2008 con respecto á Ruta Marítima e tivemos unha comida de confraternidade.

Tamén un bo número de socios realizou a, tamén tradicional, peregrinación de Santiago a Fisterra, visitando os lugares máis emblemáticos da Costa de Morte de Muxía a Fisterra.

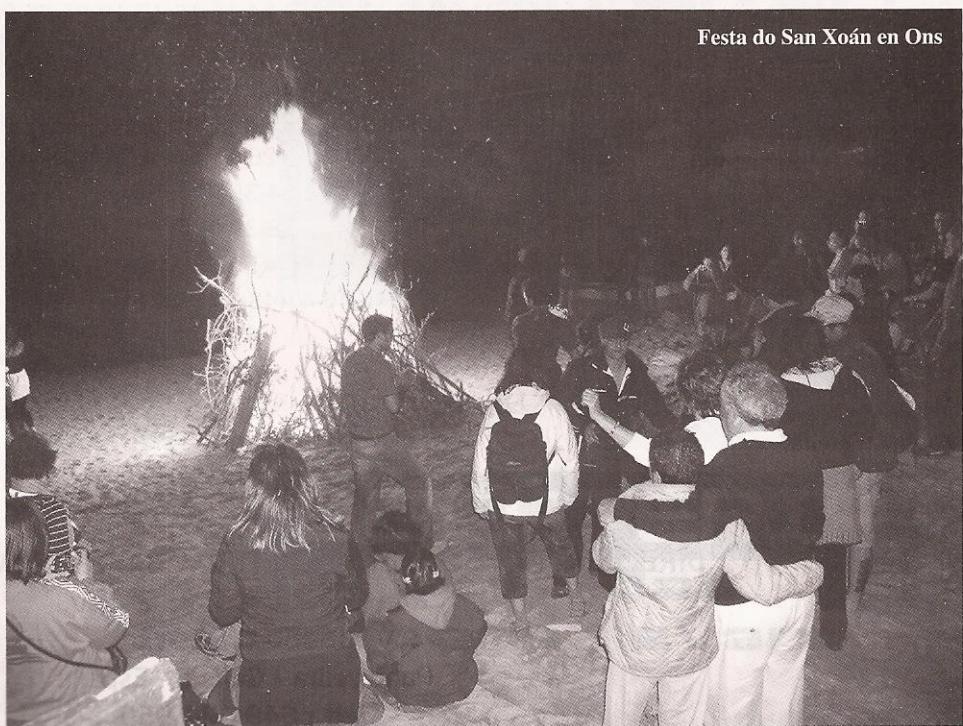
Exposicións:

Estabamos a preparar unha gran exposición fotográfica sobre aspectos socio – histórico – naturais da Illa de Ons a realizar nunha das escolas que se atopan en proceso de preparación para Aula da Natureza.

De novo a mala sorte fixo que a Consellería de Pesca, debido a problemas de última hora, non pudo levar a cabo o acto de presentación da obra de Staffan Mörling: "A Vida en Ons nos anos 60" que xunto cunha exposición fotográfica sobre: "As Xentes de Ons no ano 1965" ían a presentar a principios de ano.

Isto provocou que a exposición e presentación do libro de Mörling se trasladara á Illa de Ons, sendo inaugurada no mes de xuño, quedando exposta durante todo o verán, polo que non tivemos espazo para realizar a nosa.

De todos os xeitos estivemos traballando moito na súa preparación e quedou posposta para este ano 2008.

Festa dos Maios

Todos os anos, dende que se formou a Asociación, celebramos na Illa de Ons a tradicional Festa dos Maios, non sen moitos atrancos á hora de confeccionar o maio pois, dende que Ons foi declarada integrante do Parque Nacional das Illas Atlánticas, non deixan recoller a flora necesaria para a súa confección.

Este pasado ano contamos con outro problema maior como foi a indisposición do noso Presidente e Copleiro Maior da Illa, Laureano Mayán Taboada, o que motivou a suspensión oficial do acto que quedou aprazado para outra ocasión, aínda que non fora na súa data festiva do 1º de maio.

De todos os xeitos, os socios que ata a Illa nos desprazamos o día dos Maios, argallamos unha serie de coplas e aproveitando a hora de maior afluencia de veciños e turistas ao barrio de Curro, cantámolas contando coa inestimable axuda da Orquestra Illán "A Illa é Nosa".

Normalmente preparámoslas sobre as Illas do único Parque Nacional que temos en Galicia aínda que, a petición dos interesados, podemos preparalas sobre outros temas.

Viaxes Culturais

Por diferentes puntos de Galicia nos que tamén aproveitamos para dar a coñecer a nosa Revista e as nosas actividades entre as distintas Asociacións de todo tipo que haxa nos lugares que visitamos e coas que, posteriormente, organizamos intercambios culturais e de material.

Intercambios

Dende a edición da primeira revista, vimos organizando intercambios con numerosos organismos, institucións, Museos, bibliotecas,..., e outras asociacións de material bibliográfico e audiovisual.

TOPONIMIA DA COSTA
DAILLA DE ONS

Realizado por:
Asociación Cultural "Pineiróns"

Coordinado por: Celestino Pardellas de Blas

Biblioteca Itinerante

Actividade que, moitos dos socios, vimos realizando dende hai anos na Illa de Ons e que, agora, a ampliamos a colexiós das bisbarras do Salnés e do Morrazo.

A actividade consiste en dar unha charla sobre algúns aspectos de interese para os rapaces co fin de motivalos; logo poñemos ao seu alcance unha serie de libros, revistas e traballos para que realicen e completen un cuestionario dunha Unidade Didáctica realizada sobre o tema.

Diversas Actividades

Ao longo de todo o ano organizamos e participamos en charlas, audicións, diaporamas, presentación de libros – revistas, ..., organizándoas nós ou en colaboración con outras Asociacións, Organismos ou persoas que nolo solicitan.

E como actividades de certa relevancia citar: A elaboración dun traballo de toponimia sobre a Illa de Ons e a edición da revista cultural AUNIOS.

TOPONIMIA DA ZONA COSTEIRA DA ILLA DE ONS

Realizado por un grupo de socios e coordinada por Celestino Pardellas de Blas. O traballo consistiu na parcelación da zona de costa das Illas Ons e Onza en 45 parcelas.

Sobre cada unha delas fixose un minucioso traballo de campo preguntando aos veciños polos nomes das diferentes rochas, furnas, enseadas, saíntes,...

Despois foron, mediante ordenador, postos os nomes sobre cada lugar exacto na fotografía, quedando así completa a toponimia de toda a costa illán.

En resumen o traballo completouse con:

- 50 páxinas dedicadas a facer un amplio comentario sobre os aspectos socio – histórico – etnográfico – natural da Illa de Ons.
- 7 páxinas a comentar aspectos relacionados coa toponimia en xeral e sobre a da Illa de Ons en particular.
- 45 páxinas dedicadas ás parcelas con foto e nomes en cada unha.
- 3 páxinas de bibliografía.

O traballo resultou moi gratificante pero difícil de levar a cabo, xa que estes aspectos tan importantes da nosa etnografía estanxe a perder a pasos de xigante e, ata nunha illa que permaneceu tan pechada e illada ata os anos 70 do pasado século, en menos de 30 perderon todo o adquirido e realizado durante case dous séculos.

Esperamos neste ano 2008 completar o traballo, facendo un novo repaso e traballo de campo para resolver dúbidas sobre algúns nomes e posicións destes na fotografía, para completar con aqueles que nos puideron quedar atrás e, en especial, facendo un enorme esforzo cos veciños para, dun xeito precario, coñecer o por que de cada nome. Logo, especialistas en lingüística poderan analizar adequadamente.

EDICIÓN DA REVISTA AUNIOS (nº: 12)

De novo un ano máis e como xa viñemos dicindo, con moitas atrancos económicos, editamos a revista cultural AUNIOS, animados por todos aqueles que, coñecedores

de que o noso traballo se transforma nunha revista cultural de grande interese, anímannos a seguir.

Como xa temos explicado AUNIOS é unha revista de distribución gratuíta grazas aos anunciantes e as axudas que recibimos dos organismos oficiais, poucas, pero o suficientemente importantes para que a revista chegue a todos os Museos, Bibliotecas, Organismos, Casas de Cultura, Padroados, Arquivos,..., máis importantes de Galicia; tamén as bibliotecas das Universidades galegas, e a un bo número de Centros de Ensino tanto de secundaria como de primaria, a concellos, asociacións,..., é, segundo o presuposto de que dispoñamos, aos Centros Galegos de España, Europa e América que nola solicitaron.

Neste número 12 atoparemos:

Relacionados coa Illa de Ons: Un magnífico traballo de investigación de Xosé M. Pereira Fernández sobre a propiedade da Illa, cos interesantes datos inéditos sobre o Foro que trouxo o cambio de propiedade da Igrexa á nobreza.

Julio Santos Pena segue relatándonos as súas experiencias como mestre na Illa de Ons nos anos 70 do pasado século. Desta vez fala sobre la problemática que supuxo para os habitantes de Ons o quedarse tres meses sen luz eléctrica.

Sobre o cemiterio de buques de guerra que parece existe nos arredores da Illa de Onza, fálanos **Lino J. Pazos Pérez**, esperto en naufraxios nas augas galegas.

Celestino Pardellas de Blas saca á luz algunas das lendas do Buraco do Inferno e da Laxe do Crego, historias e ritos pouco coñecidos debido a ser a Illa menos estudiada etnográficamente de toda Galicia. Tamén, en

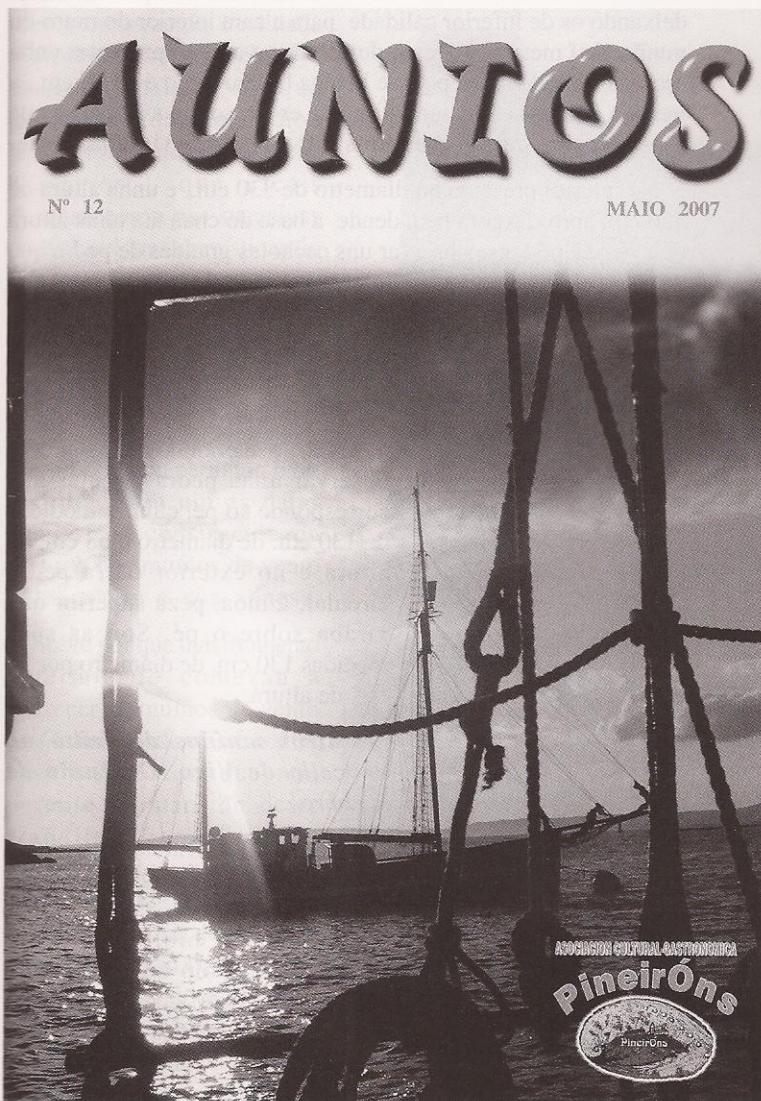

Reunións con outras asociacións

homenaxe a un amigo co que pasou grandes xornadas na Illa e que tristemente faleceu novo, reproduce un escrito en clave de humor, que realizou contestando a outro parecido sobre a declaración de Ons como República Independente.

A segunda parte da Toponimia da Illa de Ons é estudiada por **Fernando Cabeza Quiles** que nos ofrece importantes datos sobre a súa procedencia.

Os demais artigos están relacionados con aspectos históricos, etnográficos e culturais de Galicia. Como son:

As aventuras mariñeiras dun vello lobo de mar, **Manuel Chazo Cores**, que nos fala das súas singraduras polos mares entre Fisterra e a Ría de Muros – Noia. Neste caso fálanos da sorte que tiveron coa pesca ao carón do Monte Louro ao que consideran o Monte dos Miragres.

Jose Miguel Besada Fernández achéganos á vida e obra dun poeta medieval, posiblemente do barrio de Ardia, en O Grove.

Os contos que todo os días, aínda que cada vez menos, escoitamos nas tabernas, ao carón do lume, nas tarefas do campo, ..., e que son parte da nosa rica cultura popular, están desenrolados na revista por **José Taboada García** co seu artigo Os contos Daquí e Dalá.

O investigador sueco **Staffan Mörling** deixa a un lado o mundo do mar e neste número fálanos da Aportación de Beluso á Gaita na Infantería de Mariña Española.

Isidro de Malet Andreu, propón un novo escudo heráldico para o concello de Bueu no seu artigo Proposta de Escudo Heráldico para o Concello de Bueu.

Fernando Alonso Romero, Fernando Costas Goberna e Antonio de la Peña Santos fálanos sobre a Embarcación do Petrólifo Laxe Auga dos Cebros e sobre a aparición, despois das riadas do pasado ano, dunha nova embarcación na mesma zona de petróglifos co artigo Unha nova Embarcación de Tipoloxía Mediterránea nos Petróglifos da Costa de Oia.

Sobre a primeira Armada do Reino de Galicia escribe **José M^a. Mosquera**.

Carlos A. Antón Souto introducenos no mundo do galeguismo co seu traballo Breve estudio do Partido Galeguista e dos Grupos Galeguistas na Provincia de Pontevedra entre os anos 1931 – 1936.

O vicario da Escola Naval de Marín **Pablo Pérez Fernández** fala sobre a Virxe do Carme como Patroa das Xentes do Mar.

Teresa C. Moure Mariño relata o poder e a memoria sobre a Capela da Nosa Señora da Piedade en San Bartolomé o Vello de Pontevedra.

O mundo do culto ás ánimas na nosa comunidade autónoma é analizado polo historiador **Buenaventura Aparicio Casado** no seu artigo O Culto ás ánimas en Galicia.

Sobre os Cercos Reais e Cedados, conta **Francisco Calo Lourido** que son artes semellantes pero con lances distintos.

Laureano Mayán Taboada analiza en profundidade a cantiga sobre o Rodaballo de Marín e como dun feito real naceu a cantiga. O artigo leva o título de ¡roubaron un Rodaballo! Un feito Real que inmortalizou este Peixe.

Por último **Pepy Clavijo e Eva Rodríguez** escriben sobre Pontevedra e sobre a vida de Mozart.